

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів



ЗАТВЕРДЖЕНО

науково-методичною комісією
факультету економіки та управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ФІНАНСИ

підготовки бакалавра
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Аналітична економіка

Луцьк – 2022

Силабус навчальної дисципліни ФІНАНСИ підготовки бакалавра, галузі знань 051 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Аналітична економіка

Розробник: Івашко О. А, доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Аналітична економіка



Світлана БЕГУН

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів
протокол № 7 від 24 грудня 2021 р.

Завідувачка кафедри:



Олена СТАЩУК

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки, 051 Економіка, Аналітична економіка, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр <u>2-ий</u>
		Лекції <u>34</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>34</u> год.
		Лабораторні <u>0</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні <u>0</u> год.
		Консультації <u>10</u> / год.
	Самостійна робота <u>72</u> год.	
		Форма контролю: <u>екзамен</u>
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПП: ІВАШКО ОЛЕНА АНАТОЛІВНА

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри фінансів

Мобільний телефон: 067-928-32-99

E-mail: Ivashko.Olena@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Дисципліна Фінанси належить до переліку нормативних дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою «Економіка» та спрямована на формування у студентів системи компетентностей з приводу утворення, розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів на всіх рівнях економічної системи.

2. Пререквізити. До дисциплін, вивчення яких передуює дисципліні, належать: Макроекономічна політика, Вступ до спеціальності «Економіка».

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме кращому засвоєнню дисциплін Макро та мікроекономічний аналіз, Економіка державного сектору.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою вивчення дисципліни Фінанси є сприяння більш поглибленому засвоєнню теоретичних основ фінансових відносин, які виникають на різних рівнях економічної системи.

4. Основними завданнями дисципліни Фінанси є вивчення сутності, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці; закономірностей їх еволюційного розвитку; теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; засад функціонування фінансової системи держави.

Після завершення вивчення дисципліни студенти повинні знати: сутність фінансів, їх функції та роль, вплив на економіку країни через фінансову політику та

фінансовий механізм; організаційну структуру ринку цінних паперів; сутність страхового захисту та значення податкової політики; основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства; сутність та структуру місцевих та державних фінансів; сутність та функціональне призначення міжнародних фінансів. Та вміти об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві, розуміти сутність і тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів і фінансів суб'єктів господарювання, розробляти і вирішувати актуальні питання розбудови фінансової системи та забезпечення фінансової стабільності держави, зокрема аналізувати бюджетну, податкову політику держави, проводити аналіз виконання державного і місцевого бюджетів, складати кошторис доходів і витрат бюджетної установи, робити розрахунок відрахувань підприємств і громадян у державні цільові фонди, оцінювати вплив системи оподаткування на діяльність підприємств і формування доходів бюджету.

5. *Результати навчання (компетентності).*

Компетентності, яких студент набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК.16. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області у сфері фінансів для вирішення управлінських завдань.

Програмні результати

ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 28. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем та використовувати набуті знання у практичній діяльності.

6. *Структура навчальної дисципліни.*

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Предмет фінансової науки. Централізовані фінанси та їх роль в суспільному відтворенні							
Тема 1. Фінанси: сутінсть та функції. Фінансові ресурси.	12	4	2		5	1	ПЗ / 3 бали
Тема 2. Фінансове право і фінансова політика	8	2	2		4		ПЗ / 3 бали
Тема 3. Податки. Податкова система	10	2	2		5	1	ПЗ / 2 бали
Тема 4. Бюджет. Бюджетна система	9	2	2		4	1	ПЗ / 2 бали
Тема 5. Бюджетний дефіцит	9	2	2		4	1	ПЗ / 3 бали
Тема 6. Державний кредит	8	2	2		4		ПЗ / 3 бали
Тема 7. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	9	2	2		4	1	ПЗ / 2 бали
Тема 8. Соціальні позабюджетні фонди	9	2	3		4		ПЗ / 2 бали
Разом за модулем 1	74	18	17		34	5	20 балів
Змістовий модуль 2. Особливості функціонування окремих ланок фінансової системи							
Тема 9. Фінанси суб'єктів господарювання	9	2	2		5		ПЗ / 3 бали
Тема 10. Фінанси домогосподарств	10	2	2		5	1	ПЗ / 2 бали
Тема 11. Страхування. Страховий ринок	9	2	2		5		ПЗ / 3 балів
Тема 12. Фінансовий ринок	10	2	2		5	1	ПЗ / 2 бали
Тема 13. Міжнародні фінанси	10	2	2		5	1	ПЗ / 2 бали
Тема 14. Фінансова безпека держави	10	2	2		5	1	ПЗ / 3 бали
Тема 15. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	9	2	2		4	1	ПЗ / 3 бали
Тема 16. Фінанси Європейського Союзу	9	2	3		4		ПЗ / 2 бали
Разом за модулем 2	76	16	17		36	5	20 балів
Види підсумкових робіт							60
Модульна контрольна робота 1							МКР / 20 балів
Модульна контрольна робота 2							МКР / 20 балів
Всього годин / Балів	150	34	34	0	72	10	100

*Форма контролю: ПЗ – практичні заняття, МКР – модульна контрольна робота.

7. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу.

ІV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom, Google meet за погодженням із керівником курсу. Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними роботами. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-5 балів за кожную роботу). Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки є можливість отримати бали на іспиті.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	Бал
Опитування під час занять – усно	40
Модуль 1 (теми 1-8) – терміни, теоретичні завдання	30
Модуль 2 (теми 9-16) – терміни, теоретичні завдання	30
Екзамен (теми 1-16) – теоретичні завдання, терміни, тести	60
Загальна сума	100
Форма контролю	екзамен

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання екзамену. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, або бажає підвищити рейтинг на екзамені, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та оцінки за екзамен (максимум 60 балів).

Залікова оцінка визначається за результатами опитування лекційного матеріалу.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	B	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	Ex	необхідне перескладання

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Бюджетний кодекс України: зі змінами і доп. станом на 11.01.2019 р. No 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Податковий кодекс України: від 02.12. 2010 р. в ред. від 22.05. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в XX столітті: теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів: монографія. Львів: Каменяр, 2000. 304 с.
4. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії: вступ до фінансової науки/пер. з нім. С. І. Терещенко та О. О. Терещенка; передм. та наук. ред. В. М. Федосова. Київ: Либідь, 2000. 654 с.
5. Фінанси України: навч. посіб. / Карлін М. І. та ін.; за ред. Карліна М. І., Івашко О. А. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 332 с.
6. Івашко Олена. Теорія фінансів : навч. посіб. [вид. 2-ге; доп. і переробл.]. Харків : ФОП Панов А.М., 2020. 408 с.

Додаткова

1. Артус М. М. Проблеми трактування сутності та функцій категорії «фінанси». Фінанси України. 2007. № 4. С. 127–134.
2. Бланк І. О., Ситник Г. В. Управління фінансами підприємств: підручник. Київ: КНТЕУ, 2006. 780 с.
3. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії: вступ до фінансової науки / пер. з нім. С. І. Терещенко та О. О. Терещенка; передм. та наук. ред. В. М. Федосова. Київ: Либідь, 2000. 654 с.
4. Безугла В. О., Постіл Л. І., Шаповал Л. П. Страхування: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2008. 582 с.

5. Бояр А. О. Бюджетний процес у Європейському Союзі: монографія. Луцьк: Вежа Друк, 2012. 524 с.
6. Волошук Г. О., Пасічник Ю. В. Наукове забезпечення бюджетного процесу: Генеза. Теорії. Перспективи. Київ: Міленіум, 2003. 272 с.
7. Грицяк І. А. Право та інститути Європейського Союзу: навч. посіб. Київ: К. І. С., 2004. 260 с.
8. Економічна безпека: навч. посіб. / за ред. З. С. Варналія. Київ: Знання, 2009. 647 с.
9. Єлецьких С. Я., Борисова С. Є., Гетьманенко Ю. О., Свідрак О. В. Міжнародні фінанси: термінол. слов. Київ: ДДМА, 2005. 64 с.
10. Зятковський І. В. Фінанси суб'єктів господарювання в умовах інституціональних перетворень: монографія. Тернопіль: Екон. думка, 2006. 384 с.
11. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн: навч. посіб. Київ: Кондор, 2004. 384 с.
12. Карлін М. І. Фінанси країн Європейського Союзу: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 639 с.
13. Карлін М. І., Івашко О. А. Фінансові системи Австралії, країн та залежних територій Океанії: навч. посіб. Луцьк: Терен, 2012. 180 с.
14. Карлін М. І., Івашко О. А. Фінансові системи країн Африки: навч. посіб. Луцьк: Терен, 2012. 236 с.
15. Карпінський Б. А. Фінансова система: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2003. 272 с.
16. Кізима Т. О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та доміанти розвитку / [вступ. слово С. І. Юрія]. Київ: Знання, 2010. 431 с.
17. Клапків М. С., Клапків Ю. М. Витоки національного страхового ринку України: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2003. 275 с.
18. Коваленко Л. О., Ремньова Л. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. – 3-тє вид., випр. і допов. Київ: Знання, 2008. 483 с.
19. Крисоватий А. І. Теоретико-організаційні доміанти та практика реалізації податкової політики в Україні: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2005. 372 с.
20. Леоненко П. М. Структура фінансової науки у світлі її історії. Фінанси України. 2005. № 11. С. 21–25.

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.
3. Національний банк України веб-сайт. URL: www.bank.gov.ua.
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>.
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>.